

Lausunto

12.06.2017

Asia: VM037:00/2016

Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskevaksi lainsäädännöksi

Kohta 1. Tässä voitte kommentoida maakunnalle nyt siirrettäviksi ehdotettavia tehtäviä tehtäväaloittain: kattavatko ehdotukset kaikki tehtäväalan tehtävät, jotka pitäisi siirtää? (1. MAKU II yleisperustelut luvut 2.3- 2.3.21)

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 1? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 2.

Ei

Terveysturvallisuus, tupakkavalvonta, elintarvikevalvonta sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta ja eläinlääkäripalvelut (HE 2.3.1)

Kommenttinne tehtäväalasta

-

Maatalous ja maaseudun kehittäminen (HE 2.3.2)

Kommenttinne tehtäväalasta

-

Maataloustuotteiden markkinajärjestelyt, maatalouden tuotantopanosten turvallisuus, laatu ja käyttö sekä kasvinterveyden valvonta (HE 2.3.3)

Kommenttinne tehtäväalasta

-

Kalatalous ja vesitalous (HE 2.3.4)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Aluekehittämisviranomaisten eräät tehtävät (HE 2.3.5)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Alueellisen lyhyen, pitkän ja keskipitkän aikavälin koulutustarpeiden ennakointi ja alueellisten koulutustavoitteiden valmistelu (HE 2.3.6)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Maakunnan suunnittelu ja maakuntakaavoitus (HE 2.3.7)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Kuntien alueiden käytön suunnittelun ja rakennustoimien järjestämisen edistäminen (HE 2.3.8)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Luonnon monimuotoisuuden suojelun edistäminen ja kulttuuriympäristön hoito (HE 2.3.9)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Maastoliikennelain yleinen valvonta ja erityislupien myöntäminen liikuntarajoitteisille (HE 2.3.10)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyyn liittyvät valvontatehtävät (HE 2.3.11)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Alueellisen liikuntaneuvoston asettaminen yhteistyössä muiden maakuntien kanssa sekä liikunnan edistäminen maakunnassa alueellisen liikuntaneuvoston toiminnan kautta sekä ulkoilureittitehtävät (HE 2.3.12)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Vesihuollon edistäminen ja suunnittelu, vesivarojen käytön ja hoidon sekä turvariskien hallinnan tehtävät, alueelliset luonnonvaratehtävät ja huolehtiminen ympäristö-, vesihuolto- ja vesistötöiden toteuttamisesta (HE 2.3.13)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Vesien ja merensuojelu, vesien ja merenhoidon järjestäminen ja toteuttaminen sekä merialuesuunnittelu (HE 2.3.14)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Ympäristötiedon tuottaminen ja ympäristötietouden parantaminen (HE 2.3.15)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Alueelliset romanasiaian neuvottelukuntia ja romanasioita koskevat tehtävät (HE 2.3.16)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Yhteispalveluiden alueellinen järjestäminen ja kehittäminen (HE 2.3.17)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Saariston liikenteen suunnittelu ja järjestäminen (HE 2.3.19)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Maakunnan ja sen alueen kaikkien kuntien tekemällä sopimuksella maakunnan hoidettavaksi kunnissa siirretyt rakennusvalvonnan ja ympäristötoimen järjestämisen tehtävät, joiden hoitamiseen kunnat ovat osoittaneet maakunnalle rahoituksen (HE 2.3.20)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Maakunnan muut tehtävät (HE 2.3.21)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Muut huomiot maakunnille siirtyvien tehtävälöjen osalta

Muut mahdolliset huomionne tehtävälöistä

-

Kohta 2. Tässä voitte kommentoida Valtion lupa- ja valvontavirastoa koskevaa lakiehdotusta (2. Laki Valtion lupa- ja valvontavirastosta), sen yksityiskohtaisia perusteluja sekä sitä koskevia yleisperusteluosuuksia: Muutos- ja korjausehdotuksia Valtion lupa- ja valvontavirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen yksityiskohtaisiin perusteluihin sekä mahdolliset kommentit yleisperusteluihin

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 2? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 3.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Luku 1 Valtion lupa - ja valvontaviraston asema ja tehtävät (1-4 §)

Kommenttinne näistä pykälästä

Tarkastusviraston näkemyksen mukaan valtion lupa- ja valvontaviraston neljä tehtävälää (sosiaali- ja terveysala, opetus- ja kulttuuritoimi, ympäristötehtävät ja työsuojeluhallinto) ovat perusteluja perusoikeuksien ja oikeusturvan varmistamisen sekä yleisen edun valvomisen kannalta. Viraston toiminta-ajatuksen kuvauksessa on otettu hyvin huomioon toimintaympäristön muutoksiin varautuminen, ennakkoinnin tärkeys ja asiakaslähtöisyys sekä palveluntuottajien että palveluiden käyttäjien näkökulmasta. Lakiesityksessä ei kuitenkaan määritellä tarkemmin, mitkä tahot ovat viraston kunkin tehtävälän ulkoisia asiakkaita. Asiakaslähtöisyys merkitsee sitä, että toiminnan lähtökohtana ovat asiakkaiden tarpeet. Asiakkaiden tarpeisiin vastaamisessa korostuu yksilöllisyys, mutta viraston perustamista perustellaan mm. yhdenmukaisilla käytännöillä.

Monialainen valtion keskushallintoon kuuluva virasto toimisi kahdeksan ministeriön ohjauksessa. Tulosojaus edellyttää kaikkien ministeriöiden yhteistä näkemystä ja aitoa yhteistyötä.

Valtiovarainministeriön vastuulla oleva tulosohtauksen koordinoimnin toimivuus on ratkaiseva yhteistyön sujuvuuden ja viraston eri tehtävälloille kohdennettavien taloudellisten resurssien kannalta.

Valvonnan painopisteen siirtyminen jälkikäteisvalvonnasta ennakoivaan omavalvontaan on merkittävä muutos nykyisiin valvontakäytäntöihin verrattuna. Viraston tehtäviin kuuluu mm. valvontatiedon laaja kerääminen ja analysointi, ja sama tehtävä on myös maakunnilla. Jotta välttään päällekkäiseltä tiedonkeruulta, viraston ja maakuntien tulee sopia selkeästi työnjaosta ja yhteistyöstä.

Lakiesityksessä tulisi selventää, onko virastolla veloitteita valvoa myös kuntien toimintaa.

Luku 2 Valtion lupa- ja valvontaviraston organisaatio (5 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

Lain yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että toimialat ja toimintayksiköt olisivat valtakunnallisesti toimivia tehtäväkokonaisuuksien hoitamista varten muodostettuja rakenteita. Siten erillisiä aluetason tai muun jaotuksen mukaisia säädöstasolla määriteltäviä rakenteita ei perustettaisi, vaan toimialojen ja toimintayksiköiden työjärjestyksissä voitaisiin toimintaa tarvittaessa organisoida sekä toiminnallisesti että alueellisesti järjestäen. 1 §:n perusteluissa todettiin, että viraston alueellisesta toimipaikkaverkosta säädettäisiin ehdotetun lain 5 §:n nojalla valtioneuvoston asetuksella. Tarkastusviraston näkemyksen mukaan riskinä kuitenkin on, että nykyiset toimialojen hallinnonalakohtaiset rajapinnat tuodaan samanlaisina uuteen organisaatioon. Lakiluonnos jättää myös alueellisten toimipaikkojen tehtävien lopullisen määrittämisen avoimeksi tässä vaiheessa. Lähes kaikki toimialat kuitenkin toimisivat kaikkien maakuntien kanssa. Toimintamallin haasteeksi muodostuu se, miten alueiden erilaisuus otetaan huomioon eri tehtävällojen valvonnassa.

Resurssien joustavasta käytöstä yksityiskohtaisissa perusteluissa todettiin, että vaikka viraston tehtävät osoitetaan toimialoille tai toimintayksiköille, on myös jatkossa mahdollista, että yksittäisen virkamiehen toimenkuva koostuu yhtä useamman toimialan tai toimintayksikön tehtävistä, mikä mahdollistaa asiantuntemuksen ja resurssien joustavan ja tarkoituksen-mukaisen käytön virastossa. Tehtäviä hoitaessaan virkamies toimii sen toimialan johdon alaisuudessa, jonka tehtävistä kulloinkin on kyse. Esityksen 10 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että viraston toimialakohtaiset henkilöstövoimavarapuitteet todettaisiin tulossopimuksessa omana taulukkonaan. Toimialakohtaiset henkilöstövoimavarapuitteet muodostuisivat kunkin toimialan henkilöstöresursseista ja niiden mukaisista menoista.

Tarkastusvirasto toteaa, että edellä kuvattu toimintamalli edellyttäisi virkamiehiltä monialaista osaamista, jotta henkilöstöresursseja voidaan joustavasti käyttää. Käytännössä tämä tarkoittaa määrätietoista henkilöstön osaamisen kehittämistä, hyvää henkilöstöjohtamista ja ajantasaista informaatiota henkilöstön kyvykkyyksistä sekä mahdollisesti jonkinlaisen henkilöstöpoolin perustamista. Noin 1500 henkilön virastossa tehtävä on vaativa.

Tarkastusvirasto kiinnitti tuloksellisuustarkastuksessaan 9/2015, Valtion aluehallinnon lakisäätöiset tehtävät ja niiden resursointi (AVIt ja ELYt), erityistä huomiota siihen, että vaikka säädöstasolla (aluehallintovirastoista annettuun lakiin 896/2009 lisättiin uusi 6 a §) resurssien joustavaa käyttöä aluehallintovirastojen kesken oli parannettu, käytännön tasolla menettelytavan ongelmaksi oli

koettu sen monimutkaisuus ja ruuhkahuippujen yhtäaikaisuus. Myös resurssien kiintiöinti oli aiheuttanut ongelmia.

Esityksen perusteella resurssien joustavan käytön esteeksi voi nousta toimialojen suhteellisen suuri itsenäinen toimivalta sekä resurssien kiintiöinti. Toiminnan järjestäminen edellyttää sujuvaa tehtävien järjestelyä ja työn organisointia, ettei ohjaus ole ristiriitaista eivätkä virkamiehen tehtävät aiheuta riippuvuutta tai vaarallisia työyhdistelmiä.

Matriisimainen yleisten toimintojen perusajatus on tarkoituksenmukainen, mutta toimintamalli voi näyttäytyä sekä henkilöstölle että asiakkaille sekavana.

Riippumattomuus ympäristölupa- ja työsuojelutehtävissä on sinänsä perusteltua EU-lainsäädännöstä johtuvana, mutta aiheuttaa erityisjärjestelyjä johtamisjärjestelmässä ja taloussuunnittelussa ja seurannassa.

Luku 3 Valtion lupa- ja valvontaviraston johtaminen (6-9 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

iraston johtamisjärjestelmä on hyvin monimutkainen.

Tavoite 1 luvussa esitetystä ministeriöiden yhteisestä ohjauksesta (pl. toimialaohjaus) edellyttää johtamiselta poikkihallinnollista otetta tulostavoitteiden saavuttamiseksi. 6 §:n mukaan pääjohtaja vastaa viraston toiminnan tuloksellisuudesta ja tulostavoitteiden saavuttamisesta. Johtamisen näkökulmasta haastavia tilanteita voi syntyä siitä, että 8 §:n mukaan pääjohtajan ratkaisuvallan ulkopuolelle jää kuitenkin merkittävä osa viraston toiminnasta; ko. ratkaisuvallasta on toimialan johtajalla. Esimerkiksi työsuojelutoimialan toimialajohtaja vastaisi suoraan STM:lle eikä virastonsa pääjohtajalle, vaikka pääjohtaja on vastuussa koko virastonsa tuloksellisuustavoitteiden saavuttamisesta.

Luku 4 Valtion lupa- ja valvontaviraston ohjaus (10-13 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Tarkastusvirasto kiinnittää huomiota siihen, että valtion talousarvioehdotuksen viraston tulossopimuksen, ja siihen sisältyvien tulostavoitteiden sekä kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen tulisi muodostaa johdonmukaisen kokonaisuuden. Tulostavoitteiden tulisi olla sellaisia, että virasto voi niiden toteutumiseen omalla toiminnallaan vaikuttaa. Tulostavoitteille tulisi mahdollisuuksien mukaan asettaa seurattavissa olevia suoritteita, joille pystyttäisiin laskemaan myös tuottavuuden ja taloudellisuuden tunnusluvut. Tilinpäätökseen sisältyvässä toimintakertomuksessa tulisi esittää tulostavoitteiden saavuttamisesta Valtiokonttorin ohjeen mukaisesti tulosanalyysi. Tarkastusvirasto on lukuisissa tarkastuksissaan todennut, että yllä kuvattu ketju ei toteudu tyydyttävästi virastojen tulosohtaus ja -raportointi asiakirjoissa.

Tarkastusviraston tuloksellisuustarkastuksessa 9/2015 (Valtion aluehallinnon lakisääteiset tehtävät ja niiden resursointi, AVIt ja ELYt), kiinnitettiin huomiota siihen, että aluehallintovirastojen ja ELY-keskusten tulosohtausjärjestelmää tulisi kehittää yksinkertaisemmaksi ja keveämmäksi. Aluehallintovirastojen ja ELY-keskusten yhteinen strateginen tulossopimus onkin nyttemmin ollut varsin kevyt, mutta samalla myös varsin yleisluonteinen. Toiminnalliset tulostavoitteet ovat olleet hajallaan yksittäisten virastojen tulossopimuksissa. Sikäli kuin nämä koottaisiin jatkossa yhteen asiakirjaan, tätä voitaneen pitää positiivisena kehityksenä.

Toimialaohjaus (ja toimialojen johtaminen) ovat lakiesityksen mukaan varsin sektoroituneita. Riskinä on, että yhteinen ohjaus jää strategisen ohjauksen tasolle. Nykytilaan verrattuna toimialojen sektorikohtainen toiminnallinen ohjaus vahvistuisi. Riskinä on, että jo ALKU-hankkeessa toimialojen yhteen kokoamisella tavoiteltuja synergiaetuja ei saavuteta.

Luku 5 Sosiaali- ja terveysalan tehtävistä vastaavaa toimialaa koskevat erityissäännökset (14-19 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Lain 17 §:ssä esitetään, että sosiaali- ja terveysalan tehtävistä vastaava toimiala vastaisi myös tehtäviensä hoitamiseksi tarpeellisista arviointitehtävistä. Tällaisia tehtäviä olisivat esimerkiksi valvonnan menetelmien kehittämiseen ja valvonnan vaikuttavuuden arviointiin liittyvät tehtävät, riskianalyyysien teko ja yleinen valvonnan tietopohjan kehittämiseen liittyvä arviointi. Viraston vastuulle kuuluisivat siis jatkossakin vain valvontatehtäviin kiinteästi liittyvät viraston sisäiseen toimintaan liittyvät arviointitehtävät. Tarkastusviraston näkemyksen mukaan tämä raja on perusteltu, koska näin työnjako arviointitehtävissä Lupa- ja valvontaviraston ja THL:n välillä tulee määritellyksi. THL vastaisi siten yleisistä sosiaali- ja terveydenhuollon arviointitehtävistä.

Lain 18 § pykälän mukaan toimialan on potilas- ja asiakasturvallisuuden tai muiden seikkojen niin vaatiessa asetettava valvontatehtävät tärkeys- ja kiireellisyysjärjestykseen. Ehdotettu säännös koskisi kaikkea laillisuusvalvontaa, mukaan lukien kantelukäsittelyä. Priorisoinnin tulee perustua riskinarviointiin ja vaikuttavuuden seuraamiseen.

Yksityiskohtaisten perustelujen mukaan viraston on hoidettava tehtävänsä ennakoivasti, tehokkaasti ja riskinarviointiin perustuen mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla. Valvonnan toimenpiteet tulee sovittaa viraston vaikuttavuustavoitteisiin, systemaattisesti kerättävään valvontatietoon sekä käytettävissä oleviin voimavaroihin ja tämä on mahdollista, kun viraston toiminta perustuu riskinarviointiin.

Tarkastusvirasto pitää myönteisenä sitä, että lainsäädännöllä veloitetaan lupa- ja valvontavirasto priorisoimaan valvontatehtävät. Kun viraston voimavarat ovat rajalliset, on tärkeää, että niitä voidaan suunnata tehokkaasti potilas- ja asiakasturvallisuuden kannalta merkittäviin tehtäviin. Esityksessä esitetty peruste potilas- ja asiakasturvallisuus on liian yleinen. Priorisointiperusteet tulisi esittää avoimesti ja niitä tulisi voida myös arvioida.

Tarkastusvirasto kiinnitti tuloksellisuustarkastuksessaan 9/2015 (Valtion aluehallinnon lakisääteiset tehtävät ja niiden resursointi, AVIt ja ELYt), huomiota siihen, että tehtävien tuloksellinen hoito edellyttää tehtävien priorisointia. Vastuutahoina nähtiin toimintaa ohjaavat ministeriöt.

Tarkastusvirasto toteaa, että lakiluonnoksen 19 §:ssä on ristiriitaisuutta. Luonnoksen mukaan neuvottelukunta seuraa tapahtuvaa kehitystä ja sen vaikutuksia asiakkaan asemaan ja oikeuksiin ja tulosten perusteella esittää ohjauksen ja valvonnan painopisteitä. Toisaalla sanotaan kuitenkin, että painopisteet perustuvat riskiarvioon ja vaikutusten todennäköisyyden suuruuden arviointiin. Lisäksi neuvottelukunnan seurantatehtävät ovat osin samoja, joita THL ja maakunta seuraavat. Riskinä on päällekkäinen seuranta, elleivät toimijat sovi tarkemmin työnjaosta.

Luku 6 Eräiden ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittely Valtion lupa- ja valvontavirastossa (20-23 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Ei kommentoitavaa.

Luku 7 Erinäiset säännökset (24-32 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Ei huomautettavaa

Valtion lupa- ja valvontavirastoa koskevat yleisperustelut ja muut huomiot

Kommenttinne yleisperusteluista tai muut huomionne lakiehdotuksesta. (Pyydämme yksilöimään yleisperustelun osuuden, jota kommentoitte.)

Nykyinen valtionhallinnon luokittelutapa valtion keskus-, alue- ja paikallishallinnoksi perustuu käsitykseen kunkin viraston toimialueesta ja sen laajuudesta, vaikka ministeriöillä ja keskushallinnon virastoilla toimialueena on yleensä koko maa. Keskushallinnon ominaispiirteeksi on myös mielletty tehtävien hoitaminen keskitetysti. Viranomaisten käytettävissä olevien resurssien kiristytessä tehtäviä on keskitetty valtakunnallisiksi enenevässä määrin. Toinen kehityssuunta valtionhallinnon rakenteissa on ollut hallinnonalat ylittävän kokoamisen periaatteella, eli poikkihallinnollisuus ja monialaisuus. Samalla näillä viranomaisilla on kuitenkin edelleen säilynyt peruslähtökohtana alueellinen toimivalta. Kehityksestä huolimatta keskushallinnon virastoiksi miellettyissä virastoissa on edelleen vahva sektorikohtaisen organisoitumismalli. Hallinnonaloittain ja sektorivirastoittain toimeenpantu tulosohjaus on osaltaan voimistanut hallinnonaloita koskevia siiloja.

Tarkastusviraston toteaa, että edellä kuvattu perinteinen lähestymistapa on pohjana myös lakiesityksessä kuvatussa valtion lupa- ja valvontaviraston organisoitumistavassa ja ohjausmallissa, vaikka matriisimaisilla toimintatavoilla sekä johtamis- ja ohjausjärjestelmällä on pyritty vähentämään hallinnonaloita koskevia siiloutumista. Siten lakiesitys ja myöhemmin laadittava viraston työjärjestys antavat periaatteessa mahdollisuuden viraston toiminnan kehitykseen toivottuun suuntaan, mutta tehtävä on haastava yli 1500 työntekijän ja usean eri tehtäväalan virastossa ja edellyttää hyvää koordinaatiota ja joustavaa yhteistyötä eri toimijoiden välillä sekä korkeatasoista johtamista viraston organisaation kaikilla tasoilla.

Tarkastusviraston näkemyksen mukaan uuden viraston tehtäväkenttä on erittäin laaja, joka sisältää paljon muutoksia nykyisin vakiintuneisiin toimijoiden välisiin tehtävä- ja työnjakoihin sekä toimintatapoihin. Jatkossa uutta virastoa ohjaavien ministeriöiden sekä niiden alaisten virastojen ja laitosten tulee varmistaa, että tehtäväkohtainen vastuun- ja työnjako toimijoiden välillä on tarkoituksenmukainen sekä varmistaa ennen kaikkea asiakas- ja potilasturvallisuuden ja perustuslaillisten oikeuksien sekä yleisen edun toteutuminen erityisesti uudistuksen siirtymävaiheessa.

Kohta 3 Tässä voitte kommentoida Ahvenanmaan valtionvirastosta annettua lakiehdotusta (3. Laki Ahvenanmaan valtionvirastosta), sen yksityiskohtaisia perusteluja sekä yleisperusteluosuuksia: Muutos- ja korjausehdotuksia Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen yksityiskohtaisiin perusteluihin sekä mahdolliset kommentit yleisperusteluihin

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 3? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 4.

Ei

Muutos- ja korjausehdotukset Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen yksityiskohtaisiin perusteluihin

Kommenttinne lakiehdotuksesta. (Pyydämme viittaamaan pykälään/pykäliin, joita kommentoitte.)

-

Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevan lakiehdotuksen yleisperustelut ja muut huomiot

Kommenttinne yleisperusteluista tai muut huomionne lakiehdotuksesta. (Pyydämme yksilöimään yleisperustelun osuuden, jota kommentoitte.)

-

Kohta 4. Tässä voit kommentoida hallituksen esitykseen sisältyvää ehdotusta laiksi maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskevan lainsäädännön voimaannpanosta (6. Voimaannpanolaki): Muutos- ja korjausehdotuksia voimaannpanolain pykäliin ja yksityiskohtaisiin perusteluihin.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 4? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 5.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Luku 1 Yleiset säännökset (1-3 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Ei kommentoitavaa.

Luku 2 Tehtäviä ja toimivaltaa koskevat säännökset (4-7 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Tarkastusviraston toteaa, että uudistus merkitsee huomattavia tehtäväsiirtoja eri virastoista. Tehtävien järjestely ja luvussa 3 esitetty henkilöstön siirto edellyttävät mittavia panostuksia, joihin tulee varautua riittävällä aikataululla ja toimeenpanoresurssilla.

Luku 3 Henkilöstöä koskevat säännökset (8-10 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Tarkastusviraston toteaa, että uudistus merkitsee huomattavia henkilösiirtoja kunnista, kuntayhtymistä ja valtiolta. Henkilöstön siirtoihin liittyy organisointiin liittyviä riskitekijöitä, jotka tulisi huomioida ennen toiminnan käynnistämistä (mm. mahdolliset päällekkäiset toiminnot).

Luku 4 Omaisuusjärjestelyt (11-26 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Lakiluonnoksen 21 §:n mukaan luonnoksen 15 §:ssä (Valtion irtaimen sekä sopimusten ja vastuiden siirtäminen maakunnalle) ja 16 §:ssä (Valtion vesitaloushankkeiden ja vesistörakenteiden siirto) tarkoitetun omaisuuden poistuminen kirjataan valtion kirjanpidossa omaa pääomaa vastaan. Perustelujen mukaan 21 §:n tavoitteena ja tarkoituksena olisi, että uudistuksen yhteydessä tehtävät omaisuusjärjestelyt toteutettaisiin niin, etteivät ne vaikuttaisi valtion tuotto- ja kulu-laskelmaan kyseisenä tilikautena.

Lain 15 ja 16 §:ssä tarkoitetun omaisuuden poistuminen kirjattaisiin valtion kirjanpidossa omaa pääomaa vastaan. Järjestelyä perustellaan sillä, että kyseessä on kertaluontoinen omaisuudessa tapahtuva muutos, joka johtuu lainsäätäjän päättämästä merkittävästä julkista hallintoa koskevasta hallinnollisesta muutoksesta, johon siirtyvää omaisuutta hallinnoivilla valtion virastoilla tai laitoksilla ei lähtökohtaisesti ole mahdollisuus vaikuttaa. Valtion tuotto- ja kululaskelma osoittaa ovatko tilikauden aikana saadut tuotot riittäneet kattamaan tilikauden aikaiset kulut. Nyt kyseessä oleva poikkeuksellinen ja kertaluontoinen järjestely aiheuttaisi sen, että valtion tuotto- ja kululaskelmien ajallinen vertailtavuus heikkenisi. Tämän vuoksi olisi perusteltua, että omaisuuden siirto toteutettaisiin omaa pääomaa vastaan ilman, että sillä on tulosvaikutuksia.

Tarkastusvirasto katsoo, että valtion kirjanpidosta tai tilinpäätöksen perusteita ei tulisi säätää erillislaissa, vaan tässä tulisi noudattaa valtion talousarviosta annettua lakia ja sitä vastaavaa asetusta. Valtion tilinpäätöksen oikeiden ja riittävien tietojen näkökulmasta ei ole merkitystä sillä, onko tapahtuma satunnainen vai toistuva. Hyvän kirjanpitoavan mukaan ratkaisut perustuvat aina tapahtumien luonteeseen ja niiden yhtenäiseen käsittelyyn kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä.

Tarkastusvirasto katsoo, että luovutettaessa valtion omaisuutta valtion ulkopuolelle ilman vastiketta luovutetun omaisuuden kirjanpitoarvo tulee kirjata taseen ja tuotto ja kululaskelman välisenä tapahtumana. Valtion tilinpäätöksen oikeiden ja riittävien tietojen näkökulmasta suoraa kirjaamista oman pääoman vähennykseksi ei voida pitää perusteltuna.

Luku 5 Erinäiset säännökset (27-34 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Lain mukaan työsuojelutoimialan johtaja nimitetään vakinaiseksi toisin kuin muiden toimialojen johtajat. Selkeyden vuoksi kohtaan voisi lisätä perustelun.

Kohta 5. Tässä voit kommentoida hallituksen esityksen sisältämiä muita 224 lakiehdotusta, joilla toteutetaan maakuntaudistuksen edellyttämät tehtävänsiirrot maakunnille, Valtion lupa- ja valvontavirastolle ja muille virastoilla: Muutos- ja korjausehdotuksia esitysluonnoksen pykäliin (4. MAKU II

lakiehdotukset) ja yksityiskohtaisiin perusteluihin (5. MAKU II yksityiskohtaiset perustelut).

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 5? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 6.

Ei

Ulkoministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 2.1 (lakiehdotukset 1-2)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Oikeusministeriö, 32 lakiehdotusta, luku 2.2 (lakiehdotukset 1-32)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Sisäministeriö, 6 lakiehdotusta, luku 1.1 (lakiehdotukset 1-3) ja luku 2.3 (lakiehdotukset 1-3)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Puolustusministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 2.4 (lakiehdotukset 1-2)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Valtiovarainministeriö, 20 lakiehdotusta, luku 1.2 (lakiehdotukset 1-8) ja luku 2.5 (lakiehdotukset 1-12)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Opetus- ja kulttuuriministeriö, 14 lakiehdotusta, luku 2.6 (lakiehdotukset 1-14)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Maa- ja metsätalousministeriö, 72 lakiehdotusta, luku 1.3 (lakiehdotukset 1-72)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Liikenne- ja viestintäministeriö, 8 lakiehdotusta, luku 1.4 (lakiehdotukset 1-8)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Työ- ja elinkeinoministeriö, 28 lakiehdotusta, luku 1.5 (lakiehdotukset 1-2) ja 2.8 (lakiehdotukset 1-26)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Sosiaali- ja terveysministeriö, 14 lakiehdotusta, luku 1.6 (lakiehdotukset 1-4) ja luku 2.9 (lakiehdotukset 1-10)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Ympäristöministeriö, 26 lakiehdotusta, luku 1.7 (lakiehdotukset 1-8) ja luku 2.10 (lakiehdotukset 1-18)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Kohta 6. Tässä kohdassa voitte jättää muita lausunnoilla olevaa hallituksen esitystä koskevia uudistuksen täytäntöönpanoon liittyviä kommenttejaanne, huomioitanne ja näkemyksiänne.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 6? Pakollinen kysymys.

Ei

Ulkoministeriön hallinnonala

-

Oikeusministeriön hallinnonala

-

Sisäministeriön hallinnonala

-

Puolustusministeriön hallinnonala

-

Valtiovarainministeriön hallinnonala

-

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

-

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

-

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

-

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

-

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

-

Ympäristöministeriön hallinnonala

-

Hallinnonalariippumaton yleinen palaute täytäntöönpanoa koskeviin lakiehdotuksiin

-

Hurtola Sanna

Valtiontalouden tarkastusvirasto - Valtiontalouden tarkastusvirasto